

$$(\Omega, \mathcal{F}, P), A \in \mathcal{F}, P(A) > 0$$

$$Q(B) = P(B|A), \quad \forall B \in \mathcal{F} \cap A = \{F \cap A | F \in \mathcal{F}\}$$

→ este prob.

Formula lui Bayes $Q(\cdot) = P(\cdot|C)$

$$Q(A|B) = \frac{Q(B|A) \cdot Q(A)}{Q(B)}$$

$$Q(A|B) = P(A|B, C)$$

$$P(A|B, C) = \frac{P(B|A, C) \cdot P(A|C)}{P(B|C)}$$

Exp: Pp că avem 2 monede $\begin{cases} \text{una echilibrată (prob H = 1/2)} \\ \text{una trunchiată (prob H = 3/4)} \end{cases}$

Șansa să alegem oricare dintre cele două monede este 1/2

Obținem în urma celor 3 aruncări HHH

a) Având această informație, care este prob. să fi ales moneda echilibrată?

b) Pp că aruncăm a 4-a dată. Care este prob. să fi obținut tot H?

a) A - ev. prin care în primele 3 aruncări am obținut HHH

B - ev. prin care am ales moneda echilibrată

$$P(B|A) = \frac{P(A|B)P(B)}{P(A)} = \frac{P(A|B) \cdot P(B)}{P(A|B)P(B) + P(A|B^c)P(B^c)} =$$

$$= \frac{\left(\frac{1}{2}\right)^3 \cdot \frac{1}{2}}{\left(\frac{1}{2}\right)^3 \cdot \frac{1}{2} + \left(\frac{3}{4}\right)^3 \cdot \frac{1}{2}} = \frac{1}{1 + \left(\frac{3}{2}\right)^3}$$

b) C - ev. prin care la a 4-a aruncare am obținut H

$$P(C|A) = ?$$

$$\text{dacă notăm } Q(C) = P(C|A)$$

Formula

prob. totale:

$$Q(C) = Q(C|B)Q(B) + Q(C|B^c)Q(B^c) = \dots$$

$$Q(B) = P(B|A)$$

$$Q(B^c) = 1 - Q(B)$$

$$Q(C|B) = 1/2$$

$$Q(C|B^c) = 3/4$$

Independență

Dacă evenimente sunt independente dacă realizarea unuia nu aduce niciun fel de informație suplimentară despre realizarea celuilalt.

$$(\Omega, \mathcal{F}, P), A, B \in \mathcal{F}$$

$$P(A|B) = P(A) \Leftrightarrow \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = P(A) \Leftrightarrow P(A \cap B) = P(A) \times P(B)$$

Def: Fie $(\Omega, \mathcal{F}, P)$ un c.p. și $A, B \in \mathcal{F}$.

Spunem că A și B sunt indep și notăm $A \perp B$ dacă $P(A \cap B) = P(A) \times P(B)$

$$\text{Ex: Dacă } A \perp B \text{ at. } \begin{aligned} A^c &\perp B \\ A &\perp B^c \\ A^c &\perp B^c \end{aligned}$$

Exp Aruncăm cu banul de 2 ori

A_1 - eu prin care la prima aruncare am obținut H

A_2 - " " " a 2-a " " " " " "

$$\Omega = \{H, T\}^2$$

$$A_1 = \{(H, H), (H, T)\}$$

$$A_2 = \{(T, H), (H, H)\}$$

$$A_1 \cap A_2 = \{(H, H)\}$$

$$P(A_1 \cap A_2) = 1/4$$

$$P(A_1) = 2/4 = 1/2$$

$$P(A_2) = 2/4 = 1/2$$

$$\left. \begin{aligned} P(A_1 \cap A_2) &= 1/4 \\ P(A_1) &= 2/4 = 1/2 \\ P(A_2) &= 2/4 = 1/2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow P(A_1 \cap A_2) = P(A_1) \times P(A_2)$$

$$A_1 \perp A_2$$

Exp: Zori cu 4 fețe. Aruncăm de 4 ori

$$\Omega = \{1, 2, 3, 4\}^2$$

$$A = \{\text{primul zori cu fața 1}\} = \{(1, x) \mid x \in \{1, 2, 3, 4\}\} \quad P(A) = 1/4$$

$$B = \{\text{suma punctelor este 5}\} = \{(1, 4), (4, 1), (2, 3), (3, 2)\} \quad P(B) = 1/4$$

$$C = \{\text{minimumul este 2}\}$$

$$A \cap B = \{(1, 4)\} \quad P(A \cap B) = 1/16$$

$$D = \{\text{maximumul este 2}\}$$

$$P(C) = 5/16$$

$$P(D) = 3/16$$

$$P(C \cap D) = 1/16$$

Def: Fie $(\Omega, \mathcal{F}, P)$ c.p. și $A_1, A_2, \dots, A_n \in \mathcal{F}$. Spunem că $A_1, \dots, A_n$ sunt indep (mutual)

$$\text{dacă } P\left(\bigcap_{i \in I} A_i\right) = \prod_{i \in I} P(A_i), \quad \forall I \subseteq \{1, 2, \dots, n\}$$

Obs A_1, A_2, A_3 sunt indep $\Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow P(A_1 \cap A_2) = P(A_1) \times P(A_2)$$

$$P(A_1 \cap A_3) = P(A_1) \times P(A_3)$$

$$P(A_2 \cap A_3) = P(A_2) \times P(A_3)$$

$$P(A_1 \cap A_2 \cap A_3) = P(A_1) \cdot P(A_2) \cdot P(A_3)$$

Exp: Aruncăm 2 monede

$$P(A_1) = 1/2 \leftarrow \{(H, H), (H, T)\} = A_1 - \text{prima H} \quad A_1 \parallel A_2$$

$$P(A_2) = 1/2 \leftarrow \{(H, H), (T, H)\} = A_2 - \text{a doua H}$$

$$P(A_3) = 1/2 \leftarrow \{(T, H), (H, T)\} = A_3 - \text{cele 2 sunt diferite}$$

$$P(A_1 \cap A_2) = P(A_1 \cap A_3) = P(A_2 \cap A_3) = 1/4$$

$(H, H) \quad (H, T) \quad (T, H)$

A_1, A_2, A_3 sunt indep 2 câte 2

$$A_1 \cap A_2 \cap A_3 = \emptyset \Rightarrow P(A_1 \cap A_2 \cap A_3) = 0 \neq 1/8 = P(A_1) \times P(A_2) \times P(A_3)$$

A_1, A_2, A_3 nu sunt indep

Def: $(\Omega, \mathcal{F}, P)$ c.p. și $A, B, C \in \mathcal{F}, P(C) > 0$

Spunem că A și B sunt indep. condiționat la C dacă

$$P(A \cap B | C) = P(A | C) \times P(B | C)$$

obs: $Q(\cdot) = P(\cdot | C) \Rightarrow Q(A \cap B) = Q(A) \times Q(B)$

Ex: $D = \{ \text{o persoană are o afecțiune} \}$

$$P(D) = 1\%$$

$T = \{ \text{testul a ieșit pozitiv} \}$

acuratețea (sensibilitatea/specificitatea) = 95%

$$P(T|D) = P(T^c|D^c) = 95\%$$

$$P(D|T) \approx 15\%$$

Să presupunem că persoana mai efectuează un test (pp că rezultatele celor 2 teste sunt independente în raport cu statusul bolii) și testul este tot +. Care este prob. să aibă covid?

T_1 - primul test +

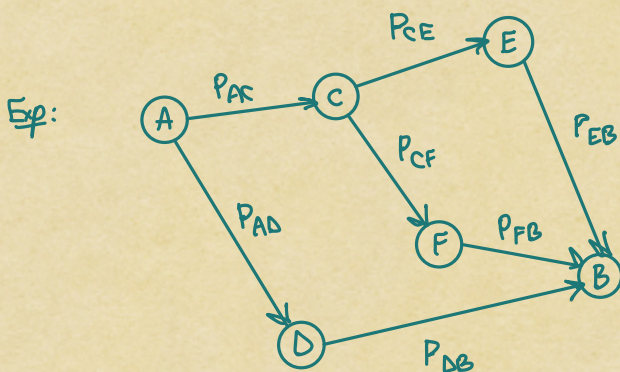
T_2 - al 2-lea test +

$$P(T_1 \cap T_2 | D) = P(T_1 | D) \times P(T_2 | D)$$

$$P(T_1 \cap T_2 | D^c) = P(T_1 | D^c) \times P(T_2 | D^c)$$

$$P(D | T_1 \cap T_2) = \frac{P(T_1 \cap T_2 | D) P(D)}{P(T_1 \cap T_2)}$$

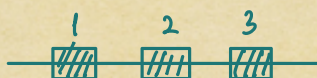
$$P(T_1 \cap T_2) = P(T_1 \cap T_2 | D^c) P(D) + P(T_1 \cap T_2 | D) P(D^c) \approx 0.78$$

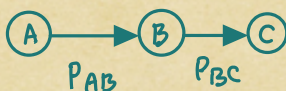
$$A \xrightarrow{P_{AB}} B$$

Care este prob. să transmitem mesaj de la A la B?

a) Subsistem serie

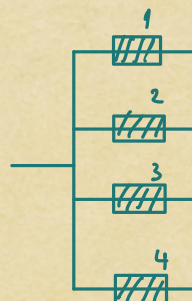

$$P_1 \times P_2 \times \dots \times P_m$$

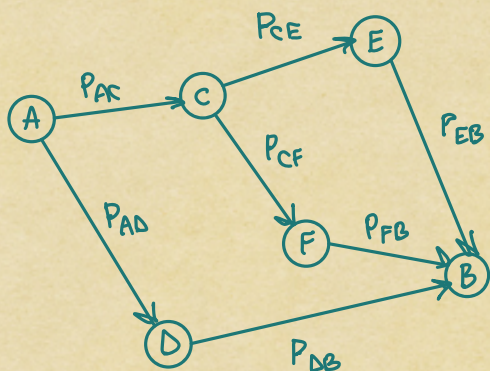
$$P_{AC} = P_{AB} \times P_{BC}$$

b) Subsistem paralel

$$\begin{aligned} P(\text{transmit mesaj sist paralel}) &= \\ &= 1 - P(\text{nu transmit mesaj sist paralel}) = \\ &= 1 - P(\text{eșec în nodul 1, nodul 2, ...}) = \\ &= 1 - P(\text{eșec nodul 1}) \times \dots \times P(\text{eșec nodul n}) = \\ &= 1 - (1 - p_1) \times (1 - p_2) \times \dots \times (1 - p_n) \end{aligned}$$

$$A \xrightarrow{P_{AB}} B$$

Care este prob să transmitem
mesaj de la A la B?

$$P(A \rightarrow B) = ?$$

$$P(C \rightarrow B) = 1 - (1 - P(C \rightarrow E, E \rightarrow B)) (1 - P(C \rightarrow F, F \rightarrow B)) =$$

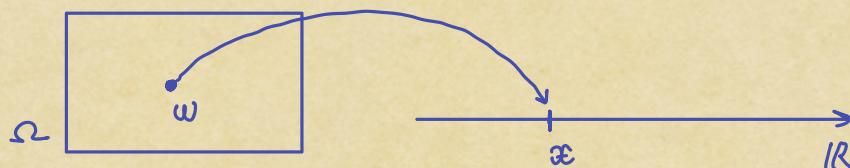
$$= 1 - (1 - P_{CE} \times P_{EB}) (1 - P_{CF} \times P_{FB})$$

$$P(A \rightarrow B) = 1 - (1 - P_{AC} \times P_{CB}) (1 - P_{AD} \times P_{DB})$$

Variable aleatoare

Def: Fie $(\Omega, \mathcal{F}, P)$ un c.p. și $X: \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție. Spunem că X este o variabilă aleatoare, x v.a., dacă mulțimea

$$\{\omega \in \Omega \mid X(\omega) \leq x\} \in \mathcal{F}, \quad \forall x \in \mathbb{R}$$

Exp Aruncăm 2 zaruri

Def $X =$ suma punctelor de pe cele 2 zaruri

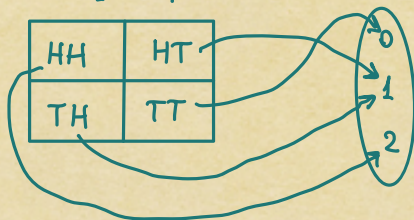
$$3 \quad 5 \longrightarrow 8$$

$$X(\underset{\omega}{(3,5)}) = 8$$

Exp Aruncăm de 2 ori cu banul
 $X =$ nr de H din cele 2 aruncări

$$\Omega = \{ \underset{\substack{\downarrow \\ 2}}{HH}, \underset{\substack{\downarrow \\ 1}}{HT}, \underset{\substack{\downarrow \\ 1}}{TH}, \underset{\substack{\downarrow \\ 0}}{TT} \}$$

$$x \in \mathbb{R}$$

$$\underline{Obs}: \{X \leq x\} = \{\omega \in \Omega \mid X(\omega) \leq x\}$$

$$\begin{aligned} \{X \in A\} &= \{\omega \in \Omega \mid X(\omega) \in A\} \\ &= X^{-1}(A) \end{aligned}$$

$$X^{-1}(\{0\}) = \{TT\}$$

$$X^{-1}(\{1\}) = \{HT, TH\}$$

$$X^{-1}(\{2\}) = \{HH\}$$

$$\{X \leq x\} \in \mathcal{F}_{\mathcal{P}(\Omega)}$$

$$\text{Dacă } x < 0 \quad \{X \leq x\} = \emptyset$$

$$x \in [0, 1) \quad \{X \leq x\} = \{TT\}$$

$$\text{Dacă } x \in [1, 2)$$

$$\begin{aligned} \{X \leq x\} &= \{x=0 \text{ sau } x=1\} = \{X=0\} \cup \{X=1\} \\ &= \{TT, TH, HT\} \end{aligned}$$

$$x \in [2, +\infty)$$

$$\{X \leq x\} = \Omega$$

Not: Variabilele aleatoare se notează cu litere mari

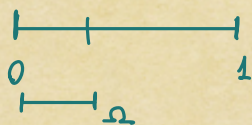
$$X, Y, Z, T, W, \dots$$

X
 ↗ discretă: $X(\Omega)$ este cel mult numărabilă
 ↘ continuă

Exp $[0, 1)$ luăm un punct la întâmplare

$$\text{sgn}(a) = \begin{cases} -1, & a < 0 \\ 0, & a = 0 \\ 1, & a > 0 \end{cases}$$

Vrem să calculăm $P(X \in A)$ unde $A \subseteq \mathbb{R}$

Def: (Repartiția unei v.a.)

Fie $(\Omega, \mathcal{F}, P)$ c.p. și $X: \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ o v.a.

Se numește repartiția lui X (distribuția) probabilitatea pe $\mathbb{R}$ definită prin $P_X(A) = P(X \in A) = P(X^{-1}(A))$

$$= (P \circ X^{-1})(A), \quad \forall A \text{ interval din } \mathbb{R} \\ (a, b) \\ (-\infty, x]$$

$P_X = P \circ X^{-1}$

Def: (Funcția de repartiție) Fie $(\Omega, \mathcal{F}, P)$ c.p., $X: \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ o v.a. Definim funcția de rep. a lui X $F: \mathbb{R} \rightarrow [0, 1]$ prin $F(x) = P(X \leq x), \forall x \in \mathbb{R}$

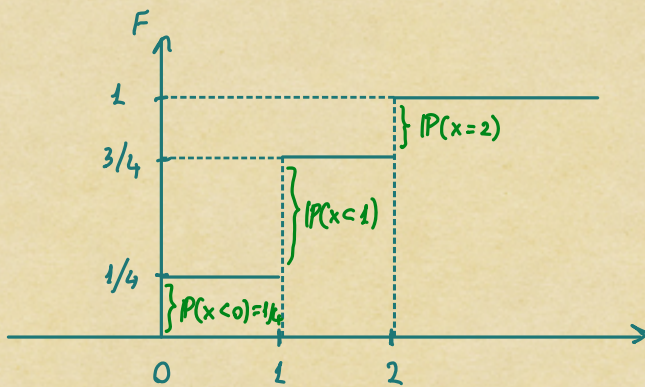
Obs: $A = (-\infty, x]$

$$P_X(A) = F(x)$$

Exp: Aruncăm de 2 ori cu banul și $X = \#$ de H, în cele 2 aruncări

$$F(x) = P(X \leq x) = \begin{cases} 0, & x < 0 \\ 1/4, & x \in [0, 1) \\ 3/4, & x \in [1, 2) \\ 1, & x \in [2, \infty) \end{cases}$$

Propri. Funcției de rep.

a) F este crescătoare

$$x < y \Rightarrow F(x) \leq F(y)$$

b) F este continuă la dreapta

$$c) \lim_{x \rightarrow -\infty} F(x) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} F(x) = 1$$

$$P(X=x) = P(X \leq x) - P(X < x)$$

$$= F(x) - F(x-)$$

$$\hookrightarrow \lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x < x_0}} F(x)$$